

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 lutego 2025 r.

Pozycja 94

POSTANOWIENIE z dnia 5 listopada 2024 r. Sygn. akt Ts 130/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Świączkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej G.Ł. o zbadanie zgodności:

art. 223f § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 706) z art. 2, art. 30 i art. 40 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 i art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.),

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 czerwca 2023 r. (data nadania) G.Ł. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący wystąpił do Sądu Okręgowego w S. I Wydział Cywilny o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w G. kwoty 100 000 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem krajowym i międzynarodowym traktowanie go przez funkcjonariuszy Służby Więziennej. Wskazał, że w trakcie pobytu w Zakładzie Karnym w G. był wielokrotnie, często bez uzasadnionej przyczyny, poddawany kontrolom osobistym. Sąd Okręgowy w S., wyrokiem z 18 marca 2022 r. (sygn. akt [...]) oddalił powództwo. W ocenie sądu w analizowanej sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych skarżącego oraz norm prawa międzynarodowego z uwagi na brak bezprawności działania funkcjonariuszy dokonujących kontroli osobistej. Apelację skarżącego oddalił Sąd Apelacyjny w S. I Wydział Cywilny wyrokiem z 31 października 2022 r. (sygn. akt [...]).

Powyższe orzeczenie, wskazane jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało doręczone skarżącemu 9 listopada 2022 r.

Wnioskiem z 12 listopada 2022 r. (data złożenia w administracji Zakładu Karnego) skarżący wystąpił do Sądu Rejonowego w S. I Wydział Cywilny o ustanowienie pełnomocni-

ka z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej. Postanowieniem z 30 stycznia 2023 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w S. ustanowił dla skarżącego radcę prawnego z urzędu. Okręgowa Izba Radców Prawnych w S. wyznaczyła pełnomocnika w piśmie z 27 lutego 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi 7 marca 2023 r.).

Prezes Trybunału Konstytucyjnego, zarządzeniem z 8 września 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 18 września 2023 r.) wezwał skarżącego do doręczenia odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności wyroku Sądu Okręgowego w S. z 18 marca 2022 r. (sygn. akt [...]); udokumentowania daty doręczenia skarżącemu orzeczenia wskazanego w skardze jako ostateczne (doręczenie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty, w której doręczone zostało to orzeczenie wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki lub elektronicznego potwierdzenia odbioru) wraz z czterema kopiami; udokumentowania daty złożenia przez skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (wraz z czterema kopiami) inicjującego postępowanie w sprawie o sygn. akt [...]; doręczenia jednego odpisu skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.

Skarżący złożył w Trybunale wymagane dokumenty 21 września 2023 r. (data nadania).

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 13 grudnia 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 21 grudnia 2023 r.) wezwał skarżącego do wskazania, które jego wolności lub prawa wyrażone w art. 2, art. 30 i art. 40 Konstytucji i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone przez zakwestionowany w skardze przepis; uzasadnienia zarzutów niezgodności kwestionowanego przepisu z wolnościami lub prawami skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na ich poparcie; poinformowania, czy od wyroku Sądu Apelacyjnego w S. I Wydział Cywilny z 31 października 2022 r. (sygn. akt [...]) został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia; doręczenie kopii (1 egz.): wyroku Sądu Okręgowego w S. z 18 marca 2022 r. (sygn. akt [...]), dowodu doręczenia skarżącemu wyroku Sądu Apelacyjnego w S. z 31 października 2022 r. (sygn. [...]) oraz dowodu wystąpienia przez skarżącego do Sądu Rejonowego w S. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi konstytucyjnej.

Skarżący ustosunkował się do zarządzenia w piśmie procesowym z 28 grudnia 2023 r. (data nadania).

Jak zarzucił skarżący, zakwestionowany w skardze przepis narusza jego godność „przez legalizację praktyki polegającej na umożliwieniu przeprowadzania każdej kontroli skazanego lub tymczasowo aresztowanego w każdym czasie” (s. 1 pisma z 28 grudnia 2023 r.).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Wspomniane zasady korzystania z tego środka ochrony wolności i praw precyzuje ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy skargę konstytucyjną wnosi się po wyczerpaniu przez skarżącego drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia mu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. W związku z podjętymi przez skarżącego – na podstawie art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK –

działaniami zmierzającymi do uzyskania pomocy prawnej z urzędu istotnego znaczenia nabiera także unormowanie zawarte w art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p.TK, w myśl którego: „Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 2, wstrzymuje bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej. Wznowienie biegu tego terminu następuje pierwszego dnia po dniu (...) doręczenia adwokatowi lub radcy prawnemu rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego”.

2. Na podstawie powyższych regulacji Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że analizowaną skargę konstytucyjną wniesiono z przekroczeniem terminu.

2.1. Jak wynika ze stanu faktycznego przedstawionego w skardze, odpis ostatecznego orzeczenia, tj. wyroku Sądu Apelacyjnego z 31 października 2022 r. (sygn. akt [...]), został doręczony skarżącemu 9 listopada 2022 r. W tym dniu rozpoczął się bieg terminu wniesienia skargi konstytucyjnej. Wystąpienie przez skarżącego 12 listopada 2022 r. z wnioskiem, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK, spowodowało zawieszenie biegu tego terminu. Trwało ono do dnia, w którym pełnomocnikowi zostało doręczone zarządzenie Okręgowej Izby Radców Prawnych w S. z 27 lutego 2023 r., wydane w celu wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w S. z 30 stycznia 2023 r. (sygn. akt [...]).

2.2. Należy przypomnieć, że w myśl art. 36 u.o.t.p.TK w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania przed Trybunałem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.; dalej: k.p.c.). Z powodu braku odrębnej regulacji w u.o.t.p.TK termin, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, powinno się obliczać na podstawie unormowań zawartych w k.p.c., a w myśl odesłania zawartego w art. 165 § 1 k.p.c. – według przepisów prawa cywilnego. Zgodnie zaś z art. 114 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061), jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, a ciągłość terminu nie jest wymagana, to miesiąc liczy się jako trzydzieści dni.

2.3. Mając powyższe na względzie, Trybunał stwierdził, że wniesienie analizowanej skargi konstytucyjnej 5 czerwca 2023 r. nastąpiło z przekroczeniem terminu określonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

2.4. Od daty doręczenia skarżącemu odpisu ostatecznego orzeczenia (9 listopada 2022 r.) do wystąpienia przez niego do Sądu Rejonowego w S. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej (12 listopada 2022 r.) upłynęły 3 dni. Natomiast od doręczenia pełnomocnikowi skarżącego zarządzenia Okręgowej Izby Radców Prawnych w S. (7 marca 2023 r.) do wniesienia skargi konstytucyjnej (5 czerwca 2023 r.) – 90 dni (24 dni w marcu, 30 dni w kwietniu, 31 dni w maju i 5 dni w czerwcu). Zatem od dnia doręczenia skarżącemu ostatecznego orzeczenia do dnia wniesienia przez niego skargi (nie licząc okresu zawieszenia) minęły 93 dni. Ostatnim dniem wniesienia skargi był natomiast 2 czerwca 2023 r., przypadający w piątek.

3. Trybunał stwierdził ponadto, że złożona skarga nie zawiera wskazania naruszonych praw, a co za tym idzie, sposobu ich naruszenia (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także uzasadnienia zarzutów, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK. Zauważył również, że ani w skardze, ani w piśmie procesowym nadesłanym w odpowiedzi na zarządzenie sędziego wzywające do usunięcia jej braków formalnych, skarżący nie wyjaśnił, jakie wolności lub prawa wynikają dla niego z art. 2 i art. 40 Konstytucji i w jaki sposób doszło do ich naruszenia. W uzasadnieniach obu pism skarżący dowodzi jedynie, że wskutek nieuzasadnionych

kontroli osobistych dokonywanych przez funkcjonariuszy Służby Więziennej doszło do naruszenia jego godności osobistej.

Powyższe okoliczności są – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – podstawami odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.